

NÚCEM

NÁRODNÝ ÚSTAV CERTIFIKOVANÝCH
MERANÍ VZDELÁVANIA

MATURITA 2015

**Kritériá na hodnotenie
písomnej formy internej časti**

maturitnej skúšky

**slovenský jazyk a literatúra
maďarský jazyk a literatúra
ukrajinský jazyk a literatúra
slovenský jazyk a slovenská literatúra**

Február 2015

Hodnotenie úvahy

- 1. Vonkajšia forma ..... 4 body**
- ◆ celková úprava
    - prepísanie práce z konceptu do čistopisu
    - čitateľnosť (zreteľné rozlíšenie veľkých a malých písmen, dôsledné dodržiavanie diakritických znamienok)
    - zreteľné grafické členenie odsekov
    - čistota textu – bez škrtania
    - dodržiavanie okrajov
  - ◆ dodržanie rozsahu
- 2. Vnútna forma ..... 20 bodov**
- ◆ obsah ..... 4 body
    - dodržanie témy
    - aktualizácia
    - používanie hodnotiacich prvkov na úrovni zodpovedajúcej úrovni veku študenta
    - subjektívnosť
  - ◆ kompozícia ..... 4 body
    - uplatnenie zodpovedajúceho slohového postupu (dodržiavanie žánrovej formy)
    - nadväznosť a logickosť textu
    - členenie textu
  - ◆ jazyk ..... 4 body
    - správne využitie slovných druhov typických pre daný slohový postup, resp. žánrovú formu (slohový útvar)
    - syntaktická a morfológická správnosť použitých jazykových prostriedkov
    - syntaktické prostriedky (napr. jednočlenné vety, príčinnno-následkové vety, slovosled, rôzna modálnosť a dĺžka viet)
  - ◆ pravopis ..... 4 body
    - 0 – 2 chyby.....4 body
    - 3 – 6 chýb.....3 body
    - 7 – 10 chýb.....2 body
    - 11 – 14 chýb.....1 bod
    - 15 a viac chýb....0 bodov
  - ◆ štýl ..... 4 body
    - tvorivé využitie lexiky všetkých štýlov (vyšší, stredný, nižší)
    - subjektívnosť (použitie 1. os. sg. alebo 1. os. pl.)
    - originálnosť, nie frázoovitosť
- 3. Celkový dojem ..... 4 body**
- ◆ celkové vyznenie práce
  - ◆ práca by nemala obsahovať:
    - nelogické názory,
    - protispoločenské postoje,
    - antihumánne a neetické názory,
    - názory propagujúce poškodzovanie ľudského zdravia,
    - iné.

Hodnotenie rozprávania

- 1. Vonkajšia forma ..... 4 body**
- ◆ **celková úprava**
    - prepísanie práce z konceptu do čistopisu
    - čitateľnosť (zreteľné rozlíšenie veľkých a malých písmen, dôsledné dodržiavanie diakritických znamienok)
    - zreteľné grafické členenie odsekov
    - čistota textu – bez škrtania
    - dodržiavanie okrajov
  - ◆ **dodržanie rozsahu**
- 2. Vnútna forma ..... 20 bodov**
- ◆ **obsah** ..... 4 body
    - dodržanie témy
    - príbeh s pointou
  - ◆ **kompozícia** ..... 4 body
    - uplatnenie zodpovedajúceho slohového postupu (dodržanie žánrovej formy)
    - vnútorná stavba epického diela (zápletká, zauzl'ovanie deja, vyvrcholenie deja, nečakaný obrat v deji, rozuzlenie; pri jednoduchom rozprávaní – úvod, jadro, záver, t. j. udalosť zachytená v časovom slede)
    - členenie textu na pásmo rozprávača a pásmo postáv
  - ◆ **jazyk** ..... 4 body
    - správne využitie slovných druhov typických pre daný slohový postup, resp. žánrovú formu (slohový útvar)
    - syntaktická a morfológická správnosť použitých jazykových prostriedkov
    - rôznorodosť syntaktických prostriedkov
    - použitie častíc, citoslovieč
  - ◆ **pravopis** ..... 4 body
    - 0 – 2 chyby.....4 body
    - 3 – 6 chýb.....3 body
    - 7 – 10 chýb.....2 body
    - 11 – 14 chýb.....1 bod
    - 15 a viac chýb....0 bodov
  - ◆ **štýl** ..... 4 body
    - rôznorodosť modálnej stavby viet
    - tvorivé využitie lexiky všetkých štýlov (vyšší, stredný, nižší)
    - pútavosť
- 3. Celkový dojem ..... 4 body**
- ◆ celkové vyznenie práce
  - ◆ práca by nemala obsahovať:
    - nelógické názory,
    - protispoločenské postoje,
    - antihumánne a neetické názory,
    - názory propagujúce poškodzovanie ľudského zdravia,
    - iné.

Hodnotenie výkladu

- 1. Vonkajšia forma ..... 4 body**
- ◆ **celková úprava**
    - prepísanie práce z konceptu do čistopisu
    - čitateľnosť (zreteľné rozlíšenie veľkých a malých písmen, dôsledné dodržiavanie diakritických znamienok)
    - zreteľné grafické členenie odsekov
    - čistota textu – bez škrtania
    - dodržiavanie okrajov
  - ◆ **dodržanie rozsahu**
- 2. Vnútna forma ..... 20 bodov**
- ◆ **obsah** ..... 4 body
    - dodržanie témy
    - jasné vysvetlenie problému
    - používanie argumentov (tvrdenia s dôkazmi)
    - používanie citátov, bibliografických záznamov a pod.
    - objektívnosť
  - ◆ **kompozícia** ..... 4 body
    - uplatnenie zodpovedajúceho slohového postupu (dodržanie žánrovej formy)
    - nadväznosť a logickosť textu
    - členenie textu
  - ◆ **jazyk** ..... 4 body
    - správne využitie slovných druhov typických pre daný slohový postup, resp. žánrovú formu (slohový útvar)
    - syntaktická a morfológická správnosť použitých jazykových prostriedkov
    - syntaktické prostriedky (napr. zložené súvetia, polovetné konštrukcie a i.)
  - ◆ **pravopis** ..... 4 body
    - 0 – 2 chyby.....4 body
    - 3 – 6 chýb.....3 body
    - 7 – 10 chýb.....2 body
    - 11 – 14 chýb.....1 bod
    - 15 a viac chýb....0 bodov
  - ◆ **štýl** ..... 4 body
    - tvorivé využitie lexiky typickej pre daný jazykový štýl (napr. odborné termíny, neutrálnosť jazyka a i.)
    - objektívnosť (použitie 1. os. pl. alebo 3. os. sg.)
- 3. Celkový dojem ..... 4 body**
- ◆ celkové vyznenie práce
  - ◆ práca by nemala obsahovať:
    - nelogické názory,
    - protispoločenské postoje,
    - antihumánne a neetické názory,
    - názory propagujúce poškodzovanie ľudského zdravia,
    - iné.

Hodnotenie charakteristiky osoby

- 1. Vonkajšia forma ..... 4 body**
- ◆ **celková úprava**
    - prepísanie práce z konceptu do čistopisu
    - čitateľnosť (zreteľné rozlíšenie veľkých a malých písmen, dôsledné dodržiavanie diakritických znamienok)
    - zreteľné grafické členenie odsekov
    - čistota textu – bez škrtania
    - dodržiavanie okrajov
  - ◆ **dodržanie rozsahu**
- 2. Vnútoraná forma ..... 20 bodov**
- ◆ **obsah** ..... 4 body
    - dodržanie témy
    - enumerácia vlastností osoby vo vzťahu k sebe, k obdobiu, k práci a pod.
    - komplexná charakteristika osoby, t. j. vlastnosti človeka z viacerých uhlov pohľadu
  - ◆ **kompozícia** ..... 4 body
    - uplatnenie zodpovedajúceho slohového postupu (dodržanie žánrovej formy)
    - dodržanie zvoleného kompozičného plánu
  - ◆ **jazyk** ..... 4 body
    - správne využitie slovných druhov typických pre daný slohový postup, resp. žánrovú formu (slohový útvar)
    - syntaktická a morfológická správnosť použitých jazykových prostriedkov
    - syntaktické prostriedky (napr. vety s viacnásobným vetným členom)
    - použitie prídavných mien, prísloviak; synonym
  - ◆ **pravopis** ..... 4 body
    - 0 – 2 chyby.....4 body
    - 3 – 6 chýb.....3 body
    - 7 – 10 chýb.....2 body
    - 11 – 14 chýb.....1 bod
    - 15 a viac chýb.....0 bodov
  - ◆ **štýl** ..... 4 body
    - tvorivé využitie lexiky všetkých štýlov (vyšší, stredný, nižší)
    - využitie štylistických prostriedkov priamej a nepriamej charakteristiky
- 3. Celkový dojem ..... 4 body**
- ◆ celkové vyznenie práce
  - ◆ práca by nemala obsahovať:
    - nelogické názory,
    - protispoločenské postoje,
    - antihumánne a neetické názory,
    - názory propagujúce poškodzovanie ľudského zdravia,
    - iné.

Hodnotenie beletrizovaného životopisu

- 1. Vonkajšia forma ..... 4 body**
- ◆ **celková úprava**
    - prepísanie práce z konceptu do čistopisu
    - čitateľnosť (zreteľné rozlíšenie veľkých a malých písmen, dôsledné dodržiavanie diakritických znamienok)
    - zreteľné grafické členenie odsekov
    - čistota textu – bez škrtania
    - dodržiavanie okrajov
  - ◆ **dodržanie rozsahu**
- 2. Vnútna forma ..... 20 bodov**
- ◆ **obsah** ..... 4 body
    - dodržanie témy
    - príbehovosť
    - faktografickosť – umelecké zakomponovanie najdôležitejších faktov (minimálne 5), napr. narodenie, rodinné zázemie, štúdium, záujmy, schopnosti, ambície do budúcnosti a pod.
  - ◆ **kompozícia** ..... 4 body
    - uplatnenie zodpovedajúceho slohového postupu (dodržanie žánrovej formy)
    - členenie textu
    - časová postupnosť podľa vopred zvoleného plánu
  - ◆ **jazyk** ..... 4 body
    - správne využitie slovných druhov typických pre daný slohový postup, resp. žánrovú formu (slohový útvar)
    - syntaktická a morfológická správnosť použitých jazykových prostriedkov
  - ◆ **pravopis** ..... 4 body
    - 0 – 2 chyby.....4 body
    - 3 – 6 chýb.....3 body
    - 7 – 10 chýb.....2 body
    - 11 – 14 chýb.....1 bod
    - 15 a viac chýb....0 bodov
  - ◆ **štýl** ..... 4 body
    - tvorivé využitie lexiky typickej pre daný jazykový štýl (najmä umelecké jazykové prostriedky)
    - originalnosť
- 3. Celkový dojem ..... 4 body**
- ◆ celkové vyznenie práce
  - ◆ práca by nemala obsahovať:
    - nelogické názory,
    - protispoločenské postoje,
    - antihumánne a neetické názory,
    - názory propagujúce poškodzovanie ľudského zdravia,
    - iné.

Hodnotenie diskusného príspevku

1. Vonkajšia forma ..... 4 body

◆ celková úprava

- prepísanie práce z konceptu do čistopisu
- čitateľnosť (zreteľné rozlíšenie veľkých a malých písmen, dôsledné dodržiavanie diakritických znamienok)
- zreteľné grafické členenie odsekov
- čistota textu – bez škrtania
- dodržiavanie okrajov

◆ dodržanie rozsahu

2. Vnútna forma ..... 20 bodov

◆ obsah ..... 4 body

- dodržanie témy
- vlastné hodnotenie problémov s využitím aktuálnych poznatkov o danej problematike (subjektívno-objektívny prístup)
- používanie argumentov (tvrdenia s dôkazmi) a citátov s cieľom presvedčiť poslucháčov

◆ kompozícia ..... 4 body

- uplatnenie zodpovedajúceho slohového postupu (dodržanie žánrovej formy)
- nadväznosť a logickosť textu
- členenie textu (oslovenie, úvod, jadro, záver, poďakovanie)

◆ jazyk ..... 4 body

- správne využitie slovných druhov typických pre daný slohový postup, resp. žánrovú formu (slohový útvar)
- syntaktická a morfológická správnosť použitých jazykových prostriedkov
- syntaktické prostriedky (napr. zložené súvetia – príčinnno-následkové, dôsledkové a pod., polovetné konštrukcie a i. vo výkladovej časti príspevku a pestrá modalita v úvahovej časti príspevku)

◆ pravopis ..... 4 body

- 0 – 2 chyby.....4 body
- 3 – 6 chýb.....3 body
- 7 – 10 chýb.....2 body
- 11 – 14 chýb.....1 bod
- 15 a viac chýb....0 bodov

◆ štýl ..... 4 body

- tvorivé využitie lexiky typickej pre daný jazykový štýl (napr. odborné termíny)
- použitie presvedčacích prvkov (podnecujúce a motivujúce poslucháčov, napr. rečnícke otázky)
- subjektívna interpretácia objektívnych faktov (použitie 1. os. sg. alebo 1. os. pl.)

3. Celkový dojem ..... 4 body

◆ celkové vyznenie práce

◆ práca by nemala obsahovať:

- nelogické názory,
- protispoločenské postoje,
- antihumánne a neetické názory,
- názory propagujúce poškodzovanie ľudského zdravia,
- iné.

Hodnotenie slávnostného prejavu

- 1. Vonkajšia forma ..... 4 body**
- ◆ **celková úprava**
    - prepísanie práce z konceptu do čistopisu
    - čitateľnosť (zreteľné rozlíšenie veľkých a malých písmen, dôsledné dodržiavanie diakritických znamienok)
    - zreteľné grafické členenie odsekov
    - čistota textu – bez škrtania
    - dodržiavanie okrajov
  - ◆ **dodržanie rozsahu**
- 2. Vnútna forma ..... 20 bodov**
- ◆ **obsah** ..... 4 body
    - dodržanie témy
    - vlastné hodnotenie aktuálnych javov (subjektívno-objektívny prístup)
  - ◆ **kompozícia** ..... 4 body
    - uplatnenie zodpovedajúceho slohového postupu (dodržanie žánrovej formy)
    - nadväznosť a logickosť textu
    - členenie textu (oslovenie, úvod, jadro, záver)
  - ◆ **jazyk** ..... 4 body
    - správne využitie slovných druhov typických pre daný slohový postup, resp. žánrovú formu (slohový útvar)
    - syntaktická a morfológická správnosť použitých jazykových prostriedkov
    - pestrá modalita viet vo vyjadrovaní
  - ◆ **pravopis** ..... 4 body
    - 0 – 2 chyby.....4 body
    - 3 – 6 chýb.....3 body
    - 7 – 10 chýb.....2 body
    - 11 – 14 chýb.....1 bod
    - 15 a viac chýb....0 bodov
  - ◆ **štýl** ..... 4 body
    - využitie emocionálne pôsobiacich prvkov
    - parafrázovanie a citovanie, využitie okrídlených výrazov, exempli, aforizmov, bonmotov a pod.
    - tvorivé využitie lexiky
    - subjektívnosť pohľadu
    - originálnosť vo vyjadrovaní, nie frázoovitosť
- 3. Celkový dojem ..... 4 body**
- ◆ celkové vyznenie práce
  - ◆ práca by nemala obsahovať:
    - nelogické názory,
    - protispoločenské postoje,
    - antihumánne a neetické názory,
    - názory propagujúce poškodzovanie ľudského zdravia,
    - iné.

Hodnotenie umeleckého opisu

1. Vonkajšia forma ..... 4 body

◆ celková úprava

- prepísanie práce z konceptu do čistopisu
- čitateľnosť (zreteľné rozlíšenie veľkých a malých písmen, dôsledné dodržiavanie diakritických znamienok)
- zreteľné grafické členenie odsekov
- čistota textu – bez škrtania
- dodržiavanie okrajov

◆ dodržanie rozsahu

2. Vnútna forma ..... 20 bodov

◆ obsah ..... 4 body

- dodržanie témy
- enumerácia zobrazovaných javov
- subjektívnosť pohľadu na zobrazované javy

◆ kompozícia ..... 4 body

- uplatnenie zodpovedajúceho slohového postupu (dodržanie žánrovej formy)
- dodržanie zvoleného kompozičného plánu
- logické členenie textu

◆ jazyk ..... 4 body

- správne využitie slovných druhov typických pre daný slohový postup, resp. žánrovú formu (slohový útvar)
- syntaktická a morfológická správnosť použitých jazykových prostriedkov
- syntaktické prostriedky (napr. vety s viacnásobným vetným členom)
- použitie prídavných mien, prísloviak, synonym

◆ pravopis ..... 4 body

- 0 – 2 chyby.....4 body
- 3 – 6 chýb.....3 body
- 7 – 10 chýb.....2 body
- 11 – 14 chýb.....1 bod
- 15 a viac chýb....0 bodov

◆ štýl ..... 4 body

- pestrosť použitých jazykových prostriedkov
- tvorivé využitie umeleckých jazykových prostriedkov
- emocionálnosť

3. Celkový dojem ..... 4 body

◆ celkové vyznenie práce

◆ práca by nemala obsahovať:

- nelogické názory,
- protispoločenské postoje,
- antihumánne a neetické názory,
- názory propagujúce poškodzovanie ľudského zdravia,
- iné.

Uvedené kritériá na hodnotenie PFIČ MS sú platné pre všetky vyučovacie jazyky (SJL, MJL, UJL) a SJSL, pričom **pravopis** PFIČ MS sa v predmete **slovenský jazyk a slovenská literatúra** hodnotí **odlišne**, a to nasledovne:

◆ pravopis ..... 4 body

- 0 – 4 chyby.....4 body
- 5 – 8 chýb.....3 body
- 9 – 12 chýb.....2 body
- 13 – 16 chýb.....1 bod
- 17 a viac chýb....0 bodov